

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyní Mgr. Markétou Jiráskovou ve věci žalobkyně **M. B.**, narozené **bytem**, zastoupené Mgr. Pavlem Simákem, advokátem se sídlem Komenského 319, 397 01 Písek, proti žalované **České republice – Ministerstvu spravedlnosti**, IČ 000 25 429, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, **o zaplacení 60.000,- Kč s příslušenstvím**

takto:

- I.** Žaloba, kterou se žalobkyně po žalované domáhá zaplacení 60.000,- Kč s 8,05 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 4.10.2013 do zaplacení, se **zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobkyně se svou žalobou domáhala, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nemajetkové újmy ve výši 60.000,- Kč s 8,05 % úrokem z prodlení p.a. od 4. 10. 2013 do zaplacení za nezákonné trestní stíhání, které bylo zahájeno záznamem o sdělení podezření Policí ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Obvodního oddělení Vodňany ze dne 11. 12. 2011, č.j. [REDAKCE] a následně bylo vedeno u Okresního soudu ve Strakonících pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalobkyně byla stíhána pro podezření ze spáchání přečinu ublížení na zdraví a přečinu výtržnictví. Okresní soud ve Strakonících usnesením ze dne 18. 2. 2013 věc postoupil k projednání Městskému úřadu ve Vodňanech z důvodu, že skutek není trestným činem, ale mohl by být posouzen jako přestupek. Přestupkové řízení bylo následně zastaveno, neboť o přestupek se nejednalo, jak vyplývá z protokolu o ústním projednání přestupku ze dne 5. 6. 2013. Žalobkyně nebyla nikdy v minulosti trestně stíhána, ani projednávána pro přestupek, trestní stíhání pro ni bylo značně stresující. Žalobkyně se více než rok obávala odsouzení, musela se účastnit výslechů a pro tyto účely si brát dovolenou v zaměstnání. Újma byla o to větší, že žalobkyně byla za čin, který nespáchala, odsouzena a zastavení trestního stíhání docílila až po odvolacím řízení a opakovaném řízení před soudem prvního stupně. Ve skutečnosti byla žalobkyně obětí napadení, avšak orgány činné v trestním řízení s ní zacházely jako s útočником. Žalobkyně dosud trpí psychickými problémy v důsledku trestního stíhání.

Žalovaná se k žalobě vyjádřila tak, že nárok v ní uplatněný neuznává. Učinila nespornou skutečnost, že žalobkyně u ní dne 3. 4. 2013 uplatnila nárok ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. z titulu nezákonného rozhodnutí, její žádosti nebylo vyhověno. Okresní soud ve Strakonících ve svém usnesení o postoupení věci ze dne 18. 2. 2013 setrval na svém názoru, že to byla žalobkyně, kdo celý incident vyvolal a kdo byl v daném konfliktu útočником. Rovněž se soud vyjádřil tak, že její jednání lze do jisté míry pochopit s ohledem na aktuálně vyhocené rodinné vztahy, nicméně nelze tolerovat. Správní orgán následně dospěl k závěru, že skutek, o němž se řízení vedlo, není přestupkem. Lze tak uzavřít, že došlo k vydání rozhodnutí, které je ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. s ohledem na výsledek trestního řízení nezákonné. Trestní stíhání žalobkyně trvalo 1 rok a 2 měsíce, ve věci rozhodoval dvakrát soud prvního stupně a jednou soud odvolací, byl vypracován znalecký posudek ke zranění žalobkyně a D [REDAKCE] C [REDAKCE] délka řízení se jeví přiměřenou. Žalobkyně byla stíhána pro méně závažné jednání, jehož podstatou byla vzájemná potyčka dvou osob v situaci vyhrocených rodinných vztahů, přičemž se tak stalo za účasti blízkých rodinných příslušníků obou stran. Žalovaná má za nepodložené tvrzení žalobkyně, že v důsledku trestního stíhání trpí doposud psychickými problémy. Žalovaná má za to, že život žalobkyně se krátce před zahájením trestního stíhání ocitl v partnerské a rodinné krizi a pokud trpěla či dosud trpí psychickými problémy, tak jejich příčinou je primárně prodělaná životní krize. Pokud se žalobkyně účastnila hlavních líčení, tak kromě jednoho, při kterém vypovídala, se ostatních účastnit nemusela, žalobkyně se tedy ostatních hlavních líčení účastnit chtěla. S ohledem na všechny okolnosti není v dané věci na místě poskytnout zadostiučinění v penězích. Žalovaná navrhl žalobu zamítnout.

Ze spisu Okresního soudu ve Strakonících, sp. zn. [REDAKCE] soud zjistil, že Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje, Obvodní oddělení Vodňany dne 11. 12. 2011 pod č.j. [REDAKCE] sepsalo záznam o sdělení podezření podle § 179b odst. 3 trestního řádu M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] z přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zák. v jednočinném souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zák., neboť na základě zjištěných skutečností byl dostatečně odůvodněn závěr, že dne 22. 7. 2011 ve [REDAKCE] se vzájemně fyzicky napadla s D. [REDAKCE] C. [REDAKCE], která utrpěla lehké zranění, tohoto jednání se dopustila veřejně, kde se dopustila hrubé neslušnosti nebo výtržnosti tím, že napadla jiného. M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] byla vyslechnuta u policie dne 13. 12. 2011 jako podezřelá, podezření bylo sděleno též D. [REDAKCE] C. [REDAKCE]. D. [REDAKCE] C. [REDAKCE] byla vyslechnuta dne 13. 12. 2011, dále byli vyslechnuti svědkové F. [REDAKCE] C. [REDAKCE], A. [REDAKCE] B. [REDAKCE], J. [REDAKCE] M. [REDAKCE], ke zdravotnímu stavu M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] byla podána lékařská zpráva, taktéž k D. [REDAKCE] C. [REDAKCE]. V prosinci 2011 sdělil Městský úřad Vodňany policejnímu orgánu, že M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] nebyla projednávána za své přestupkové jednání při Městském úřadu ve Vodňanech. Z opisu evidence Rejstříku trestů vyplývá, že M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] nemá záznam v Rejstříku trestů. Dne 13. 12. 2011 podal policejní orgán Okresnímu státnímu zastupitelství ve Strakonících zprávu o výsledku zkráceného přípravného řízení, dne 20. 12. 2011 byl podán Okresnímu soudu ve Strakonících návrh na potrestání M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] a D. [REDAKCE] C. [REDAKCE]. Dne 27. 12. 2011 byl vydán trestní příkaz, proti kterému podaly obě obviněné odpor. Soud nařídil hlavní líčení na den 29. 2. 2012, k trestnímu řízení se připojila Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky s nárokem na náhradu škody proti M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] ve výši 4.454,- Kč. Při hlavním líčení dne 29. 2. 2012 vypovídala obviněná M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] mimo jiné popisovala svůj vztah s panem Č. [REDAKCE] důvody jejich rozchodu, uvedla, že poslední čtyři roky jím byla napadána, s tím byla i na policii, protože jí pořád vyhrožoval i předtím, že na ni pošle Ukrajince a že skončí na jipce, důvodem rozchodu byla nevěra a to, že jí bil. Dále vypovídala obviněná D. [REDAKCE] C. [REDAKCE], svědek F. [REDAKCE] Č. [REDAKCE] svědkyně A. [REDAKCE] B. [REDAKCE], která mimo jiné uvedla, že když se její sestra dozvěděla o nevěře, tak to špatně snášela, skoro nejedla, pořád jen kouřila, šla kilama strašně dolu, psychicky na tom byla špatně. Dále byl vyslechnut svědek J. [REDAKCE] M. [REDAKCE] a hlavní líčení bylo odročeno na den 2. 5. 2012. V červnu 2012 podala M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] další návrhy na doplnění dokazování. Při hlavním líčení dne 2. 5. 2012 byl vyslechnut svědek P. [REDAKCE] T. [REDAKCE], S. [REDAKCE] H. [REDAKCE], J. [REDAKCE] W. [REDAKCE] hlavní líčení bylo odročeno na den 13. 6. 2012 za účelem doplnění dokazování dle návrhu obžalované B. [REDAKCE]. V květnu 2012 bylo soudu předloženo vyjádření lékaře k pacientce D. [REDAKCE] C. [REDAKCE]. Při hlavním líčení dne 13. 6. 2012 byly čteny listinné důkazy, předneseny závěrečné řeči a vyhlášen rozsudek, kterým byla M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] uznána vinnou a odsouzena k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání sedmi měsíců, kdy výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvanácti měsíců a zároveň jí byla uložena povinnost nahradit škodu ve výši 4.454,- Kč Všeobecné zdravotní pojišťovně. D. [REDAKCE] C. [REDAKCE] byla zproštěna obžaloby. M. [REDAKCE] B. [REDAKCE] podala odvolání proti rozsudku, spis byl předložen odvolacímu soudu dne 24. 7. 2012. Při veřejném zasedání Krajského soudu v Českých Budějovicích dne 18. 9. 2012 byl rozsudek soudu I. stupně zrušen a věc byla vrácena Okresnímu soudu ve Strakonících k novému projednání a rozhodnutí. Z odůvodnění usnesení odvolacího soudu vyplývá, že v řízení před soudem I. stupně neshledal odvolací soud žádných procesních vad, poukázal pouze na to, že provedené dokazování nelze označit za úplné, uložil soudu I. stupně, aby dokazování doplnil zadáním znaleckého posudku z oboru zdravotnictví ke vzniku

poranění u obou zraněných účastnic konfliktu, případně provedení důkazů dalších. Soud I. stupně ustanovil soudního znalce, dne 6. 12. 2012 byl předložen soudu znalecký posudek, soud nařídil hlavní líčení na den 6. 2. 2013, M. E. požádala o odročení hlavního líčení, které bylo odročeno na den 18. 2. 2013. Při tomto hlavním líčení byl čten k důkazu znalecký posudek, byly předneseny závěrečné řeči a vyhlášeno usnesení, že se věc postupuje k projednání Městskému úřadu ve , neboť uvedený skutek není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek. Usnesení Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 18. 2. 2013, č.j. nabylo právní moci dne 18. 2. 2013. Ve spise je dále založen protokol o ústním projednávání přestupku Městského úřadu ze dne 5. 6. 2013, sp. zn. 56/13, ke kterému se dostavila M. B., nedostavil se předvolaný svědek J. W. a bylo vyhlášeno rozhodnutí, že se přestupkové řízení vedené proti obviněné M. B. v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona zastavuje, neboť skutek, o němž se vedlo řízení, není přestupkem. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 5. 6. 2013. Rozhodnutí není nijak odůvodněno, je pouze zachyceno v protokolu o ústním projednávání přestupku.

Svědčce A. B. při své svědecké výpovědi uvedla, že je sestrou žalobkyně. Žalobkyně byla šokovaná, když ji odsoudili. Měla psychickou újmu, hubla, nejedla, kouřila jednu za druhou, o děti se moc nedokázala starat, bála se potkávat svého bývalého přítele s jeho přítelkyní, bála se, aby se zase něco nestalo, nikam nechtěla chodit. Po 2-3 letech měla najednou kolaps v práci, doktoři jí řekli, že to může být z toho, že se vše uklidnilo. Trestní stíhání se nijak neprojevovalo na její práci, ona je zvyklá pracovat, ale kolegyně v práci to poznaly, nebyla už tak veselá. Neví nic o tom, že by žalobkyně vyhledala pomoc lékaře - psychiatra. Pro sestru bylo spíš vysvobození, že šli s bývalým přítelem od sebe, on ji i několikrát napadl. Když se žalobkyně dozvěděla o nevěře, tak z toho byla v šoku, ale říkala, že to vlastně čekala, s tou ženou byly velké kamarádky, ona proti ní nic neměla. Když žalobkyně potkala známé, tak se jí ptali, jak to dopadlo, nikdo tomu nerozuměl, že ji odsoudili, protože sestra je klidná, nikoho by nenapadla, nebije ani své děti, když zlobí.

Z uplatnění nároku ze dne 28. 3. 2013 a z dopisu žalované ze dne 27. 9. 2013 soud zjistil, že žalobkyně vyzvala dne 3. 4. 2013 žalovanou k náhradě škody a nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání vedené u Okresního soudu ve Strakoniciích pod sp. zn. . Žalovaná uhradila žalobkyni náhradu škody, zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích neposkytlo, když konstatovalo, že v uvedeném řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle § 2 cit. zák. odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Podle § 5 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve

správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

Podle § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Soud posoudil předmětnou věc podle § 5 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 a § 31a odst. 1, 2 zákona č. 82/1998 Sb., když se žalobkyně po žalované domáhá zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 60.000,- Kč, která jí měla vzniknout v důsledku vydání nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání. V řízení bylo prokázáno, že žalobkyně u žalované uplatnila nárok na náhradu nemajetkové újmy ve smyslu § 14 odst. 1, 3 zákona č. 82/1998 Sb., uspokojena byla jen částečně, proto věc může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.).

V řízení bylo prokázáno, že žalobkyni bylo dne 11. 12. 2011 sděleno policejním orgánem Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje, Obvodní oddělení Vodňany pod č.j. [REDAKCE] podezření z přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zák. v jednočinném souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zák. a byl podán návrh na potrestání soudu. Usnesením Okresního soudu ve Strakonicih ze dne 18. 2. 2013, č.j. [REDAKCE] byla trestní věc žalobkyně postoupena Městskému úřadu ve [REDAKCE] neboť žalovaný skutek by mohl být posouzen jako přestupek. Tímto rozhodnutím zároveň došlo ke zrušení rozhodnutí o zahájení trestního stíhání žalobkyně, které je tak nezákonným rozhodnutím ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25Cdo 1487/2001). V daném případě trestní stíhání žalobkyně neskončilo pravomocným odsouzením v trestním řízení (ani v následném přestupkovém řízení), čímž jí vznikl nárok na náhradu škody, resp. nemajetkové újmy z titulu vydání nezákonného rozhodnutí dle § 8 odst. 1 a § 31a odst. 1, 2 zákona č. 82/1998 Sb.

Žalobkyně se po žalované domáhá zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 60.000,- Kč za vydání nezákonného rozhodnutí. Soud se zabýval tím, zda je dostačujícím

zadostiučiněním konstatování nezákonnosti rozhodnutí nebo zda žalobkyni náleží zadostiučinění v penězích (§ 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.). Při stanovení formy či výše zadostiučinění soud vychází především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného, přičemž přihlédne i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Kritéria uvedená v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. se nepoužijí, neboť se týkají výlučně stanovení odškodnění v případě nesprávného úředního postupu spočívajícího v porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě (viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011 nebo ze dne 21. 8. 2012, sp. zn. 30Cdo 2256/2011).

Žalobkyně byla stíhána pro podezření z přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, za který bylo možné v případě vydání odsuzujícího rozsudku uložit žalobkyni trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců až tří let, tedy nijak vysoký trest, kdy si i žalobkyně musela být s ohledem na svou bezúhonnost vědoma toho, že by jí byl uložen trest na samé spodní hranici a navíc s podmíněným odkladem. Trestní řízení a následné přestupkové řízení trvalo od 11. 12. 2011 do 5. 6. 2013, tj. 1,5 roku. Po tuto dobu byla žalobkyně udržována v nejistotě ohledně výsledku trestního řízení. Od února do června 2013 byla již věc postoupena k projednání jako přestupek, takže žalobkyni již hrozil trest zanedbatelný, míra nejistoty proto nebyla tak vysoká. Délka řízení je s ohledem na všechny okolnosti případu přiměřená. Řízení probíhalo nejdříve před policejním orgánem, dále u soudu na dvou stupních a nakonec u městského úřadu. V průběhu řízení bylo vyslechnuto více svědků, byly vypracovány znalecké posudky, řízení vykazovalo vyšší skutkovou složitost, neboť proti sobě stály dvě naprosto opačné verze události ze dne 22. 7. 2011 (vzájemná potyčka žalobkyně a D. C.) a soud musel učinit rozhodnutí, které z verzí uvěří a z jakého důvodu. Nakonec soud dospěl k závěru, že to byla právě žalobkyně, která útočila. Dále se soud musel vypořádávat i s rozsahem zranění obou žen, zda k nim došlo právě při onom incidentu a jakou léčbu si zranění vyžadovala. Žalobkyně se na délce řízení nijak významně nepodílela, nové důkazy však navrhovala ještě v květnu 2012, kdy proběhla již dvě hlavní líčení.

Každé trestní řízení negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého obviněného (nález Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04). Již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění „liche“, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu, podle něhož se skutek, z něhož byl jednotlivce obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem (nález Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08).

Povaha trestné činnosti (trestný čin proti zdraví a jiná rušení veřejného pořádku), pro kterou byla žalobkyně stíhána, zpravidla nepůsobí přílišné společenské odsouzení stíhaného, zvláště pokud se jedná o potyčku dvou žen v rodinném kruhu a na veřejně nepřístupném místě (za rodinným domem). Nebylo ani prokázáno, že by trestní stíhání žalobkyně vešlo ve všeobecnou známost, o trestním stíhání vědělo zejména její nejbližší okolí, tzn. sestra, bývalý druh, spolupracovníci či někteří známí. Známí se sice dle výpovědi svědkyně A. B.

žalobkyně ptali, jak to dopadlo, nicméně nevěřili tomu, že je možné, aby žalobkyně byla odsouzena, protože žalobkyně je „klidřas, nikoho by nenapadla, nebije ani své děti, když zlobí“. V pracovní oblasti žalobkyně nebyla nijak poškozena, do zaměstnání i nadále docházela, neměla tam v důsledku svého trestního stíhání žádné obtíže. Trestní stíhání nepostihlo žalobkyni nijak ani v oblasti rodinné, naopak dle výpovědi svědkyně A. B. se k ní její děti přimkly a starší syn chtěl, aby byl přejmenován po žalobkyni jako své matce. Příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a tvrzenými psychickými problémy nebyla ničím prokázána, svědkyně A. B. uvedla, že si není vědoma, že by žalobkyně kvůli svým psychickým problémům vyhledala lékaře.

Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namíste pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011). Soud dospěl po zhodnocení veškerých okolností případu k závěru, že konstatování nezákonnosti rozhodnutí žalovanou je dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu vzniklou žalobkyni, a to zejména s ohledem na krátkou dobu, po kterou trestní stíhání trvalo, a dále s ohledem na minimální zásahy do soukromého, osobního či pracovního života žalobkyně. Zadostiučinění v penězích je přiznáváno poškozeným soudy v takových případech, kdy trestní stíhání trvá mnohonásobně déle, zpravidla se jedná i o vazební stíhání, stíhaným hrozí vyšší tresty odnětí svobody, došlo prokazatelně a v příčinné souvislosti s trestním stíháním k poškození či zničení jejich rodinných a pracovních vztahů, apod. Soud tak žalobu, kterou se žalobkyně po žalované domáhala zaplacení 60.000,- Kč s příslušenstvím, jako nedůvodnou zamítl (výrok I.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o.s.ř. za použití § 151 odst. 1 o.s.ř., podle něhož účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přiznává soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. V souzeném případě byla zcela úspěšná žalovaná, proti které byla žaloba v celém rozsahu zamítnuta, proto by měla proti neúspěšné žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že žalované žádné náklady nevznikly (resp. jejich vznik a výši neprokázala), rozhodl soud tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo (výrok II.).

Nález pléna Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, na který žalovaná odkazuje ve svém návrhu na přiznání nákladů řízení ve formě dvou režijních paušálů za provedené úkony, se na tento případ dle názoru soudu aplikovat nedá. Ústavní soud v uvedeném nálezu mimo jiné uvedl, že „účastníkům vznikají obdobné náklady řízení vyplývající zejména z komunikace se soudem, ale je s nimi zacházeno odlišně, neboť zatímco v případě zastoupených účastníků si jejich zástupci mohou uplatnit vynaložené výdaje jednoduše paušálně, nezastoupení účastníci je musejí náročněji prokazovat“. Tento nález se však týkal soudního řízení mezi právnickou osobou (zastoupenou advokátem) a fyzickou osobou (nezastoupenou advokátem), kdy fyzická osoba namítala nerovné postavení účastníků řízení před soudem v otázce prokazování vynaložených výdajů. Postavení žalovaného státu v tomto typu řízení, tedy řízení o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., které je navíc

věcně osvobozeno od placení soudních poplatků, nemůže být stavěno na roveň fyzické osobě, která důvodně brání svá práva v občanském soudním řízení a je úspěšná. Stát má způsobilost být účastníkem řízení a má mít v občanském soudním řízení rovné postavení s ostatními účastníky řízení (fyzickými a právnickými osobami). Je-li v řízení úspěšný, má právo proti neúspěšnému účastníkovi řízení na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení jsou zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, soudní poplatky, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů, tlumočné, náhrada za daň z přidané hodnoty, odměna za zastupování, apod. Na státu, který disponuje dostatečným množstvím finančních prostředků, technického i personálního vybavení, však lze spravedlivě požadovat, aby své hotové výdaje, vzniklé v souvislosti s konkrétním sporem, evidoval a doložil. Za takové výdaje přitom nelze považovat náklady, které státu vznikají na mzdy zaměstnanců, spotřebu energií a další výdaje, nezbytné k jeho běžnému fungování (viz např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2015, č.j. 18Co 106/2015-85). Paušální odměna ve výši 300,- Kč za jeden úkon právní služby jistě několikanásobně přesahuje skutečné náklady, které žalovaná v souvislosti s řízením vynaloží. Žalovaná při komunikaci se soudem používá datovou schránku (jednotlivý komunikační úkon je prakticky bezplatný), jednání soudu se její zástupci přepravují městskou hromadnou dopravou (náklady na dopravu k soudu nemohou převýšit 2 x 32,- Kč), jiné výdaje nemá. Přiznáním paušální odměny žalované za jednotlivé úkony (většinou dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif), by tak soud vystavil naopak nerovnému postavení žalobkyni, která by měla povinnost hradit žalovanému státu náklady ve výši, kterou prokazatelně nevyňaložil. Pokud jsou takto paušálně přiznávány hotové výdaje advokátům, pak nelze přehlédnout, že se tak děje na základě citované vyhlášky, kterou vydalo Ministerstvo spravedlnosti (které v tomto řízení vystupuje za stát jako příslušná organizační složka) a nelze též přehlédnout, že v odůvodnění nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13 je právě takto stanovaná výše paušální odměny hotových výdajů zpochybňována.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2 dvakrát v písemném vyhotovení.

V Praze dne 12. května 2015

Mgr. Markéta Jirásková, v. r.
s o u d k y n ě

Za správnost vyhotovení:
Kopačková